

بخش پنجم: ایثارگران / ۶۱۳

آیین‌نامه اجرایی، شرح وظایف و ساختار سازمانی ستادها و ادارات کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی تحت پوشش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۸۶/۵/۳۰ شورای طرح و برنامه شاهد^۱

مقدمه

با عنایت به فرامین بنیانگذار نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران حضرت امام خمینی (ره) و رهبر فرزانه انقلاب حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله العالی) درخصوص رسیدگی همه‌جانبه به امور آموزشی، فرهنگی و رفاهی یادگاران معزز شهداء و ایثارگران و ضرورت ارایه خدمات شایسته به این عزیزان و ارتقای سطح علمی و فرهنگی دانشجویان معزز شاهد و ایثارگر و پیرو مصوبه جلسه ۲۷۴ مورخ ۷۰/۱۲/۲۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی و همچنین به دنبال اصلاحیه اساسنامه طرح شاهد مصوب جلسه ۱۵۲ مورخ ۸۵/۸/۲۳ شورای معین (براساس تفویض جلسه ۵۹۲ مورخ ۸۵/۸/۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی) در مورد تأسیس و تقویت اداره کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر در کلیه دانشگاه‌ها (به عنوان مرجعی برای رسیدگی به امور آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و رفاهی دانشجویان معزز شاهد و ایثارگر)، این آیین‌نامه که متناسب با نیازهای جدید جامعه شاهد و ایثارگر تدوین

۱- با تصویب آیین‌نامه فوق، آیین‌نامه تشکیلات و شرح وظایف ستادها و دفاتر امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی مصوب جلسه ۴۲ مورخ ۱۳۸۳/۱۲/۳ شورای طرح و برنامه شاهد نسخ شده است.

۶۱۴ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

گردیده است، پس از تأیید ستاد مرکزی شاهد و ایثارگر وزارت علوم و تحقیقات و فناوری و همچنین ستاد برنامه‌ریزی امور فرهنگی فرزندان شاهد در جلسه مورخ ۸۶/۵/۳۰ شورای طرح و برنامه شاهد به تصویب نهایی رسیده است و از تاریخ تصویب لازم‌اجرا می‌باشد.

اهداف

- ۱- ترویج فرهنگ ایثار و شهادت و حفظ و حراست از آثار و پیام شهیدان و ایثارگران؛
- ۲- ارایه خدمات شایسته با حفظ عزت و کرامت به دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه در راستای ارتقای وضعیت آموزشی، فرهنگی و رفاهی آنان؛
- ۳- زمینه‌سازی برای مشارکت فعالانه امور دانشجویان شاهد و ایثارگر در عرصه‌های علمی، پژوهشی، تحقیقاتی و اجتماعی در جهت رشد و تعالی بیشتر آنان.

تعریف

تسهیلات این آیین‌نامه متناسب با مواد آن به دانشجویان شاهد و ایثارگر ذیل تعلق می‌گیرد:

- ۱- فرزند (شهید، جاویدالاثر، آزاده، جانباز ۵۰٪ و بالاتر)؛
- ۲- جانبازان ۷۰٪ به بالا؛
- ۳- همسر (شهید، جاویدالاثر، آزاده، جانباز ۵۰٪ و بالاتر)؛
- ۴- جانبازان ۲۵٪ و بالاتر؛
- ۵- آزادگان (با حداقل شش ماه سابقه اسارت)؛
- ۶- جانبازان با حداقل ۱۵٪ جانبازی و سه ماه سابقه حضور داوطلبانه در جبهه؛
- ۷- رزمنده با حداقل سابقه حضور داوطلبانه شش ماه متولی یا نه ماه متنابض در جبهه.

بخش پنجم: ایثارگران / ۶۱۵

فصل اول- ارکان و تشکیلات

الف) ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه

- ماده ۱- ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگر در هر دانشگاه و مؤسسه آموزش عالی با ترکیب اعضا و شرح وظایف زیر تشکیل می شود:
- ۱- رئیس دانشگاه (رئیس ستاد);
  - ۲- معاون آموزشی؛
  - ۳- معاون دانشجویی- فرهنگی؛
  - ۴- رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران استان؛
  - ۵- مدیر کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر (دبیر ستاد)؛
  - ۶- مدیر کل امور آموزشی دانشگاه؛
  - ۷- معاون فرهنگی بنیاد شهید و امور ایثارگران استان؛
  - ۸- رئیس اداره آموزش/آموزش عالی سازمان بنیاد شهید و امور ایثارگران استان؛
  - ۹- یک نفر از اساتید مشاور با معرفی دبیر ستاد و حکم رئیس دانشگاه؛
  - ۱۰- دو نفر از دانشجویان شاهد و ایثارگر با معرفی دبیر ستاد و حکم رئیس دانشگاه.

تبصره ۱- دبیر ستاد می تواند براساس دستور جلسه از معاونین، مدیران و سایر افراد صاحب نظر دانشگاه و بنیاد شهید و امور ایثارگران حسب مورد برای شرکت در جلسه دعوت به عمل آورد.

تبصره ۲- آیین نامه داخلی تشکیل جلسات و پی گیری مصوبات آن در اولین جلسه ستاد دانشگاه به تصویب می رسد.

تبصره ۳- تشکیل سالانه حداقل ۴ جلسه با حضور ریاست ستاد (دو جلسه برای هر نیمسال) که زمان بندی آن توسط ستاد تعیین و به اداره کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر وزارت متابع اعلام می گردد، الزامی است.

۶۱۶ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

تبصره ۴- یکی از معاونین دانشگاه که عضو ستاد شاهد و ایثارگر می‌باشد به عنوان نایب رئیس ستاد انتخاب می‌گردد که در هر صورت مصوبات جلسه توسط ریاست دانشگاه ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۵- در استان‌های تهران، اصفهان، فارس و خراسان رضوی، رئیس بنیاد منطقه مربوط به جای رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران استان می‌تواند در جلسات شرکت نماید.

تبصره ۶- کلیه مصوبات ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه توسط رئیس دانشگاه ابلاغ می‌گردد و لازم الاجرا می‌باشد.

ب) اداره کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه

ماده ۲- اداره کل (و یا حسب مورد اداره یا گروه) امور دانشجویان شاهد و ایثارگر زیر نظر مستقیم رئیس دانشگاه و براساس دستورالعمل‌ها، آییننامه‌ها و شرح وظایف مربوطه، رسیدگی به امور آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و رفاهی دانشجویان شاهد و ایثارگر را به عهده دارد.

ماده ۳- مدیر کل (و یا حسب مورد مدیر و یا رئیس گروه) امور دانشجویان شاهد و ایثارگر با انتخاب رئیس دانشگاه و زیر نظر مستقیم ایشان به انجام وظیفه می‌پردازد.

ماده ۴- مدیر کل (و یا حسب مورد مدیر و یا رئیس گروه) امور دانشجویان شاهد و ایثارگر حتی‌المقدور از اعضای هیأت علمی که دارای سابقه ایثارگری باشد، انتخاب می‌گردد.

ماده ۵- مدیر کل (و یا حسب مورد مدیر و یا رئیس گروه) امور دانشجویان شاهد و ایثارگر (با حق رأی) عضو کمیسیون بررسی موارد خاص، شورای آموزشی و شورای فرهنگی دانشگاه می‌باشد.

بخش پنجم: ایثارگران / ۶۱۷

فصل دوم- شرح وظایف

ماده ۶- شرح وظایف ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه:

- ۱- برنامه‌ریزی و زمینه‌سازی برای اجرای مصوبات، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های ابلاغ شده از سوی شورای طرح و برنامه شاهد، وزیر محترم، ستاد مرکزی و اداره‌کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر وزارت متبع؛
- ۲- نظارت و ارزیابی وضعیت آموزشی، پژوهشی فرهنگی و رفاهی دانشجویان شاهد و ایثارگر در پایان هر نیمسال و ارایه طرح و برنامه‌های مناسب برای رشد و تعالی و حل مشکلات آنان؛
- ۳- طراحی و تدوین برنامه‌های مورد نیاز برای تقویت بنیه علمی و ارتقای وضعیت آموزشی، پژوهشی فرهنگی و رفاهی دانشجویان شاهد و ایثارگر؛
- ۴- تنظیم و تدوین برنامه‌های مورد نیاز بهمنظور ترویج فرهنگ ایثار و شهادت و بزرگداشت مقام شهیدان و ایثارگران؛
- ۵- طراحی و تدوین برنامه‌های مناسب بهمنظور جلب مشارکت دانشجویان، اساتید و نهادهای ذی‌ربط در فعالیت‌های ویژه دانشجویان شاهد و ایثارگر؛
- ۶- نظارت بر عملکرد اداره‌کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه؛
- ۷- تصویب برنامه و بودجه اداره‌کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه.

ماده ۷- شرح وظایف اداره‌کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه:

- ۱- اجرای برنامه‌ها، طرح‌ها، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های ارسالی از ستاد مرکزی یا اداره‌کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر وزارت متبع؛
- ۲- پی‌گیری و اجرای مصوبات ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه؛
- ۳- تهیه طرح‌های تقویت بنیه علمی دانشجویان شاهد و ایثارگر بهمنظور پیشنهاد به ستاد برای تصویب؛
- ۴- راهاندازی و تقویت کانون‌های علمی و فرهنگی در دانشگاه؛

۶۱۸ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

- ۵- تنظیم و ارایه پیشنهاد بودجه سالانه به ستاد شاهد و ایثارگر دانشگاه؛
- ۶- پی‌گیری و جذب اعتبارات بهمنظور پیشبرد برنامه‌ها و فعالیت‌های مصوب از همه منابع ممکن؛
- ۷- تنظیم تقویم سالیانه برگزاری جلسات امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه و ارسال بهموقع صورت جلسات مربوطه به اداره کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر وزارت متبوع؛
- ۸- اطلاع‌رسانی شایسته و بهموقع دانشجویان شاهد و ایثارگر برای بهره‌مندی از امکانات، تسهیلات و خدمات گوناگون آموزشی، فرهنگی و رفاهی؛
- ۹- ایجاد بانک اطلاعاتی جامع از وضعیت آموزشی، فرهنگی و رفاهی و سلامت دانشجویان شاهد و ایثارگر و دانشآموختگان با همکاری حوزه‌های مختلف دانشگاه؛
- ۱۰- اجرای طرح تقویت بنیه علمی دانشجویان شاهد و ایثارگر از طریق کلاس‌های تقویتی، گروه‌های درسی و ...؛
- ۱۱- اجرای طرح استاد مشاور و برگزاری کارگاه‌های آموزشی و پژوهشی ویژه دانشجویان شاهد و ایثارگر و استاید مشاور؛
- ۱۲- توجه خاص به دانشجویان در معرض خطر از نظر افت تحصیلی با انجام مشاوره‌های تحصیلی و حمایت‌های آموزشی و پژوهشی بهمنظور کاهش مشکلات تحصیلی ایشان؛
- ۱۳- پی‌گیری امور رفاهی دانشجویان شاهد و ایثارگر از طریق همکاری و هماهنگی با مسؤولان دانشگاه و سایر نهادهای ذی‌ربط؛
- ۱۴- جلب مشارکت دانشجویان شاهد و ایثارگر برای حضور فعال در برنامه‌های علمی، فرهنگی پژوهشی و حمایت از پژوهه‌های تحقیقاتی آنان؛
- ۱۵- برگزاری مراسم، جشن‌ها، مسابقات و ... در زمینه‌های علمی، فرهنگی، هنری، ورزشی و مانند آن و تشویق دانشجویان ممتاز؛
- ۱۶- تهیه گزارش عملکرد ششم‌ماهه و سالانه و ارسال آن به اداره کل امور

بخش پنجم: ایثارگران / ۶۱۹

دانشجویان شاهد و ایثارگر وزارت متبوع و سازمان بنیاد شهید و امور ایثارگران استان؛

۱۷- همکاری و تعامل مناسب با بنیاد شهید و امور ایثارگران در جهت اجرای مطلوب برنامه‌های مصوب و در اختیار گذاشتن آمار و اطلاعات مورد نیاز حسب مورد.

فصل سوم- اعتبارات و ساختارها

ماده ۸- هزینه اجرای طرح‌های مصوب و فعالیت‌های قید شده از محل اعتبارات وزارت علوم و بنیاد شهید و امور ایثارگران، بودجه‌های عمومی هر دانشگاه و مشارکت داوطلبانه افراد یا مؤسسات حقیقی یا حقوقی تأمین خواهد شد.

تبصره ۱- تأمین بودجه از محل اعتبارات بنیاد شهید و امور ایثارگران براساس توافقات و هماهنگی‌های به عمل آمده بین اداره کل آموزش عالی بنیاد شهید و امور ایثارگران و اداره کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر وزارت علوم صورت می‌پذیرد.

تبصره ۲- تأمین تجهیزات مورد نیاز اداره کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر و هزینه‌های جاری آن، مانند پرداخت حقوق و دستمزد کارکنان از محل اعتبارات دانشگاه تأمین شود و اعتبارات ارسالی از طریق اداره کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر وزارت متبوع و بنیاد شهید و امور ایثارگران باید تنها صرف اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌ها شود.

ماده ۹- دبیر ستاد موظف است سالانه تراز مالی اداره کل را طبق فرم‌های مربوط تهیه و به اداره کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر وزارت علوم ارسال نماید.

ماده ۱۰- بدیهی است پست‌ها و ردیف‌های سازمانی مربوطه توسط اداره کل

۶۲۰ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

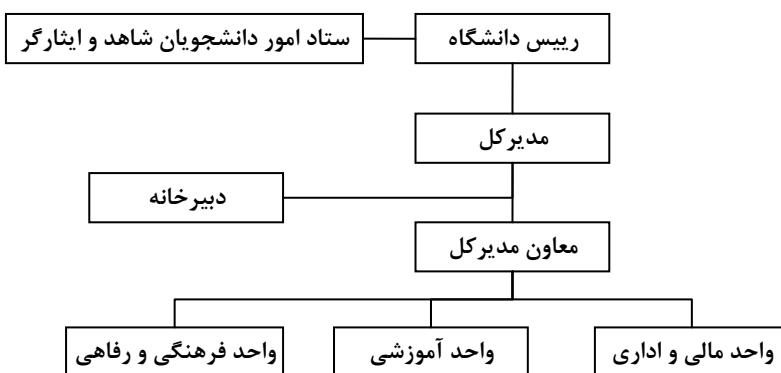
پیشنهاد و پس از تصویب در ستاد، برای تأیید نهایی به هیأت امنی هر دانشگاه ارسال می‌شود.

تعداد پرسنل	تعداد دانشجویان شاهد و ایثارگر سطح سازمانی
۷ نفر	اداره کل بیش از ۳۰۰ نفر
۵ نفر	اداره از ۱۵۰ تا ۳۰۰ نفر
۳ نفر	گروه کمتر از ۱۵۰ نفر

تبصره ۱ - لازم است به ازای هر ۵۰ نفر دانشجوی شاهد و ایثارگر دانشکده‌ها، حداقل ۱ نفر کارشناس جهت رسیدگی به مسایل آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و رفاهی ایشان در دانشکده مورد نظر به کار گرفته شود.

تبصره ۲ - دانشگاه‌های خاص تحصیلات تكمیلی با ضریب ۵٪ از نظر تعداد دانشجویان مشمول جدول فوق می‌باشند.

تبصره ۳ - ساختار پیشنهادی برای سطح یک سازمانی (اداره کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه) به شرح زیر است که در سطح دو (اداره امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه) و در سطح سه (گروه امور دانشجویان شاهد و ایثارگر) نیز می‌بایست متناسب با وظایف موضوع ماده (۷) آینین‌نامه توسط دانشگاه تدوین گردد.

بخش پنجم: ایثارگران / ۶۲۱

ماده ۱۱- بدیهی است پست‌ها و رده‌های سازمانی مربوط توسط اداره کل پیشنهاد و پس از تصویب در ستاد برای تأیید نهایی به هیأت امنی هر دانشگاه ارسال می‌شود.

ماده ۱۲- رئسای دانشگاه‌ها مسؤولیت نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه را عهده‌دار خواهند بود.

ماده ۱۳- این آیین‌نامه با یک مقدمه، اهداف، تعاریف و در ۳ فصل و ۱۳ ماده و ۱۱ تبصره در جلسه مورخ ۸۶/۵/۳۰ شورای طرح و برنامه شاهد به تصویب رسید و از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا می‌باشد.

شورای طرح و برنامه شاهد^۱

۱- اعضای حاضر در جلسه شورای فوق عبارتند از: دکتر حسین دهقان: معاون رئیس جمهور و رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران، دکتر مهدی زاهدی: وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر کامران باقری لئکرانی: وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مهندس محمود فرشیدی: وزیر آموزش و پرورش و دکتر عبدالله جاسبی: رئیس دانشگاه آزاد اسلامی.